

Raport de analiza a sesizării de plagiat

Referitor la sesizarea nr. 17222/26.10.2016 privind teza de doctorat a dnului Dănuț Tudor, cu tema *Poliția și statul de drept*, susținută la Universitatea din București,

Raportat la documentele puse la dispoziție de CNATDCU, unitatea executivă prin <http://owncloud.edu.ro/owncloud/>

Analizând conținutul dosarului, Comisia reține următoarele aspecte:

1. Aspecte normative relevante

1.1. Aspecte normative privind CNATDCU și competența sa

ORDIN nr. 3.482 din 24 martie 2016 privind aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare al Consiliului Național de Atestare a Titlurilor, Diplomelor și Certificatelor Universitare, publicat în: Monitorul Oficial nr. 248 din 4 aprilie 2016

1. Definiții - art. 2 lit. f) *standarde de calitate sau de etică profesională* - orice prevederi prin care se asigură originalitatea tezei de doctorat; g) *plagiatul* - expunerea într-o operă scrisă sau o comunicare orală, inclusiv în format electronic, a unor texte, expresii, idei, demonstrații, date, ipoteze, teorii, rezultate ori metode științifice extrase din opere scrise, inclusiv în format electronic, ale altor autori, fără a menționa acest lucru și fără a face trimitere la sursele originale;

2. Stabilește măsuri în caz de nerespectarea standardelor de calitate sau de etică profesională, conform art. 33 - ... *luarea următoarelor măsuri, alternativ sau simultan: a) retragerea calității de conducător de doctorat/atestatului de abilitare; b) retragerea titlului de doctor; c) retragerea acreditării școlii doctorale, ceea ce implică retragerea dreptului școlii doctorale de a organiza concurs de admitere pentru selectarea de noi studenți-doctoranzi.*

ORDIN nr. 5.644 din 5 septembrie 2012 privind unele măsuri de organizare și funcționare a Consiliului Național de Atestare a Titlurilor, Diplomelor și Certificatelor Universitare, publicat în: Monitorul Oficial nr. 640 din 7 septembrie 2012,

Privind aplicarea normelor în timp dispune expres: Art. 3 - (1) *Validarea titlului de doctor se face cu respectarea strictă a legislației și criteriilor în vigoare la data admiterii la studii universitare de doctorat.*

Ordinul nr. 4.608/2012 privind aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a Consiliului Național de Atestare a Titlurilor, Diplomelor și Certificatelor Universitare și a structurii acestuia, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 431 din 29 iunie 2012.

ORDIN nr. 3.504 din 12 martie 2012 privind aprobarea Regulamentului de funcționare a Consiliului Național de Atestare a Titlurilor, Diplomelor și Certificatelor Universitare în vederea validării tezelor

de doctorat, publicat în: Monitorul Oficial nr. 226 din 4 aprilie 201, abrogat de art. 4 din ORD. 4608/2012 la data de 29 iunie 2012

Nu conține o definiție a plagiatului

Art. 27 alin. 4 - În cazul în care, în urma unei sesizări sau prin autosesizare, Consiliul general al CNATDCU decide că nu au fost respectate standardele de calitate sau de etică profesională, președintele CNATDCU propune ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului una sau mai multe dintre următoarele măsuri: a) retragerea calității de conducător de doctorat; b) retragerea titlului de doctor; c) retragerea acreditării școlii doctorale.

ART. 3 - La data intrării în vigoare a prezentului ordin se abrogă Ordinul ministrului educației și cercetării nr. 4.826/2004 de aprobare a sistemului de evaluare privind conferirea titlului științific de doctor și acordarea distincției de doctorat) Ordinul ministrului educației și cercetării nr. 4.826/2004 nu a fost publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I.*

ORDIN nr. 3.759 din 9 februarie 2011 privind aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a Consiliului Național de Atestare a Titlurilor, Diplomelor și Certificatelor Universitare și a structurii acestuia, publicat în: Monitorul Oficial nr. 138 din 23 februarie 2011

Nu conține dispoziții privind plagiatul ori sancțiuni pentru nerespectarea eticii în cercetare.

Ordinul nr. 5.328 din 28 septembrie 2010 privind aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a Consiliului Național de Atestare a Titlurilor, Diplomelor și Certificatelor Universitare și a structurii acestuia, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 719 din 28 octombrie 2010

Nu conține dispoziții privind plagiatul ori sancțiuni pentru nerespectarea eticii în cercetare.

ORDIN nr. 3.904 din 10 mai 2006 privind organizarea și funcționarea Consiliului Național de Atestare a Titlurilor, Diplomelor și Certificatelor Universitare, publicat în: Monitorul Oficial nr. 449 din 24 mai 2006 - abrogat de art. 3 din ORD. 5328/2010 la data de 28 octombrie 2010

Nu conține dispoziții privind plagiatul ori sancțiuni pentru nerespectarea eticii în cercetare.

ORDIN nr. 4.821 din 30 septembrie 2004 privind aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a Consiliului Național de Atestare a Titlurilor, Diplomelor și Certificatelor Universitare, publicat în: Monitorul Oficial nr. 41 din 12 ianuarie 2005, abrogat de art. 5 din ORD. 3904/2006 la data de 24 mai 2006

Nu conține dispoziții privind plagiatul ori sancțiuni pentru nerespectarea eticii în cercetare.

Ordinului ministrului educației și cercetării nr. 3.218/2002 privind aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a Consiliului Național de Atestare a Titlurilor, Diplomelor și Certificatelor Universitare, precum și orice alte dispoziții contrare.

1.2. Aspecte privind studiile doctorale

HOTĂRÎREA GUVERNULUI Nr. 301 din 30 aprilie 1996 privind organizarea și desfășurarea doctoratului, publicat în: Monitorul Oficial NR. 102 din 20 mai 1996, Data intrării în vigoare : 20 mai 1996, abrogat de art. 40 din Hot. 590/1997 la data de 9 octombrie 1997

HOTĂRÂREA GUVERNULUI nr. 590 din 29 septembrie 1997 privind organizarea și desfășurarea doctoratului, publicat în: Monitorul Oficial nr. 272 din 9 octombrie 1997, Data intrării în vigoare : 9 octombrie 1997, abrogat de art. 40 din HOT. 37/1999 la data de 27 ianuarie 1999

HOTĂRÂREA GUVERNULUI nr. 37 din 25 ianuarie 1999 privind organizarea și desfășurarea doctoratului, publicat în: Monitorul Oficial nr. 32 din 27 ianuarie 1999, Data intrării în vigoare : 27 ianuarie 1999, abrogat de art. 40 din HOT. 567/2005 la data de 24 iunie 2005

1.3. Aspecte privind buna conduită în cercetare

LEGE nr. 206 din 27 mai 2004 privind buna conduită în cercetarea științifică, dezvoltarea tehnologică și inovare, publicat în: Monitorul Oficial nr. 505 din 4 iunie 2004, **Data intrării în vigoare : 3 august 2004**

Art. 4 - d) plagiatul - *expunerea într-o operă scrisă sau o comunicare orală, inclusiv în format electronic, a unor texte, expresii, idei, demonstrații, date, ipoteze, teorii, rezultate ori metode științifice extrase din opere scrise, inclusiv în format electronic, ale altor autori, fără a menționa acest lucru și fără a face trimitere la sursele originale;*

ART. 14 - (1) *Pentru abaterile constatate de la buna conduită în activitatea de cercetare-dezvoltare, Consiliul Național de Etică stabilește aplicarea uneia sau mai multora dintre următoarele sancțiuni:*

- a) avertisment scris;*
- b) retragerea și/sau corectarea tuturor lucrărilor publicate prin încălcarea normelor de bună conduită;*
- c) retragerea calității de conducător de doctorat și/sau a atestatului de abilitare; (Lit. c) a alin. (1) al art. 14 a fost abrogată de pct. 2 al art. unic din ORDONANȚA nr. 2 din 19 ianuarie 2016 publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 51 din 25 ianuarie 2016.*
- d) retragerea titlului de doctor; (Lit. d) a alin. (1) al art. 14 a fost abrogată de pct. 2 al art. unic din ORDONANȚA nr. 2 din 19 ianuarie 2016 publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 51 din 25 ianuarie 2016.*
- e) retragerea titlului didactic universitar sau a gradului de cercetare ori retrogradarea;*

2. Aplicarea în timp

2.1. Aspecte de fapt

Teza analizată a fost susținută la 17.09.1999 sub conducerea d-nului profesor dr. Nicolae Popa, având titlul *Poliția în statul de drept*. Data înmatriculării la studii doctorale este 1.X.1996.

Privitor la pretinsul plagiat, s-a formulat către UEFISCDI sesizarea nr. 17222/25.10.2016.

Procedura a parcurs etape prevăzute de art. 12-14 din OMEN nr. 3482/2016.

În raport de IOSUD Universitatea București, subliniem că în dosar nu sunt depuse toate documentele indicate de textul legal; conform art. 14 alin. 2 din OMEN nr. 3482/2016 - *Punctul de vedere al IOSUD va cuprinde următoarele: a) propunerea de menținere/retragere a titlului de doctor,*

semnată de rector sau, după caz, de președintele Academiei Române; b) documentele și reglementările interne, în vigoare la data înmatriculării la doctorat a autorului tezei de doctorat și aplicabile la data susținerii publice, care au fundamentat această propunere, în principal hotărârea Comisiei de etică universitară, avizată juridic; c) o informare asupra altor măsuri interne stabilite în cazul în care s-a constatat încălcarea eticii universitare.

2.2. Norme incidente

2.2.1. Privitor la procedura de soluționare a sesizării înțelegem că sunt incidente dispozițiile OMEN nr. 3382/2016, în sensul în care normele de procedură sunt de aplicare imediată.

2.2.2. Privitor la fondul sesizării și anume existența unei abateri de la normele de bună conduită în cercetare apreciem că se ridică o serie de probleme punctuale.

2.2.2.1. Standardele de etică aplicabile

- 1) În sensul art. 2 lit. f din OMEN nr. 3482/2016 se impune identificarea standardelor de etică față de care să se face analiza sesizării de plagiat.
- 2) În determinarea unei ordini de aplicare în timp a standardelor de etică, determinare necesară de vreme ce Teza analizată a fost susținută în anul 1999, iar sesizarea s-a făcut în anul 2016, la o distanță de 17 ani, cu semnificativă evoluție normativă în domeniu, observăm că OMEN nr. 3482/2016 nu conține dispoziții privind aplicarea normelor în timp.
- 3) Identificăm în succesiunea normativă, dispozițiile art. 3 din ORDIN nr. 5.644 din 5 septembrie 2012 (deși abrogat la acest moment), pe care le invocăm cu titlu de linii directoare în sensul că (1) *Validarea titlului de doctor se face cu respectarea strictă a legislației și criteriilor în vigoare la data admiterii la studii universitare de doctorat.*
- 4) Astfel, apreciem că standardele de etică aplicabile unei Teze de doctorat sunt în cele în vigoare la data admiterii la studii universitare de doctorat și eventual cele care apar între momentul admiterii și momentul susținerii tezei, pe considerentul că tratează o procedură în curs.
- 5) Astfel, apreciem că în cauză sunt incidente privind fondul sesizării doar dispozițiile normative anterioare datei de 17.09.1999.
- 6) Observăm din analiza făcută la punctul 1 – Aspecte normative relevante al prezentului Raport că dispozițiile normative (la nivel de lege, HG, ordin de ministru) de la acea dată nu conțin standarde de etică și nici definiții ale plagiatului. Cele mai vechi elemente normative în acest domeniu sunt cele din Legea nr. 206/2004.
- 7) De asemenea, subliniem că nu am identificat în dosar nici reglementări sectoriale ale Școlii doctorale de Drept din cadrul IOSUD Universitatea București ori ale Universității București din perioada anterioară anului 1999. Astfel, conform Adresei nr. 1191/24.11.2016, Școala doctorală de drept a fost înființată în 2005. În punctul de vedere al Comisiei de etică al Universității București nu sunt indicate standardele de etică față de care s-a făcut analiza sesizării.

2.2.2.2. Reglementarea sancțiunilor/măsurilor aplicabile

- 1) Astfel, prezenta Comisia de analiză în condițiile art. 17 alin. 3 din OMEN nr. 3482/2016 propune menținerea/retragerea titlului de doctor și propune și alte sancțiuni.

- 2) Referitor la aplicarea de sancțiuni, subliniem faptul că retragerea titlului de doctor este o sancțiune reglementată prima dată de dispoziția art. 14 alin. 1 lit. d din Legea nr. 206/2004 – în prezent abrogată.
- 3) Aplicarea de sancțiuni este reglementată și în art. 27 alin. 4 din OMEN nr. 5.644 din 5 septembrie 2012 și art. 33 din OMEN nr. 3482/2016, inclusiv retragerea titlului de doctor. Aceste acte normative au date de intrare în vigoare mult după data susținerii.
- 4) Observăm astfel din sursele normative identificate cu ocazia prezentei analize că retragerea titlului de doctor ca și sancțiune nu exista la data înmatriculării ori la data susținerii publice.
- 5) Apreciem că sancțiunea pentru o faptă ilicită este cea prevăzută de dispozițiile în vigoare la data comiterii faptei, și anume în cazul de față ce mai târziu la data susținerii tezei. Invocăm în acest sens, principiul *nulla pena sine lege* și principiul constituțional al neretroactivității legii.
- 6) Mai mult apreciem că vidul normativ nu permite aplicarea la această dată a unei sancțiuni, de vreme ce nu sunt respectate mecanismele specifice unei sancțiuni penale (administrativul fiind asimilat penalului în sensul jurisprudenței CEDO), cum ar fi previzibilitatea normei și a sancțiunii, prescriptibilitatea sancțiunii etc.

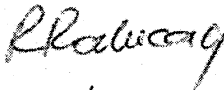
Coroborând cele două omisiuni în reglementare, apreciem că în analiza sesizării de plagiat privind teza *Poliția în statul de drept* nu putem identifica standardele de etică în raport cu care să se facă analiza. Apreciem că doctorandul în absența acestor standarde nu poate prevedea modalitatea corectă de realizare a activității de cercetare și implicit nu își poate adapta comportamentul la un anumit model. De asemenea, apreciem că nu putem identifica o eventuală sancțiune ce ar putea fi aplicată de vreme ce la data comiterii faptei nu exista o asemenea dispoziție sancționatorie. Or, în lipsa atât a normei, cât și sancțiunii aplicabile, apreciem că fapta ce face obiectul sesizării nu era prevăzută de lege la momentul săvârșirii.

În temeiul acestor considerente, Comisia propune respingerea sesizării motivat de imposibilitatea de a identifica un plagiat. Imposibilitatea este dată de lipsa unor standarde de etică în cercetare aplicabile la data susținerii tezei de doctorat și a unor dispoziții privind sancțiunea aplicabilă, care să fi fost cunoscută doctorandului la data redactării tezei de doctorat. Comisia nu poate identifica dispoziții privind plagiatul din perioada 1996-1999, astfel că fapta descrisă în sesizare apare ca nefiind prevăzută de lege. În lipsa unei prevederi legale clare și în vigoare în perioada comiterii pretinsei fapte, se impune respingerea sesizării fără a se analiza fondul sesizării și fără a dispune aplicarea unei sancțiuni.

Profesor dr. Alexandru Boroș

Profesor dr. Ruxandra Răducanu

Conferențiar dr. Ioana Maria Costea

Report Tudos afeant